

Motion till riksdagen 2018/19:948

av **Anna Wallentheim (S)**

Vägledning för att säkerställa idrottens roll i bostadsområden

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att ge Boverket i uppdrag att ta fram en vägledning till kommunerna som ska säkerställa att idrottsanläggningar och idrottsmiljöer finns lättillgängliga i eller i nära anslutning till bostadsområden och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Oavsett var i landet man bor är idrotten en viktig och positiv kraft i samhället. Idrottens nytta för medborgare, samhällen och Sverige är många, men ett föränderligt samhälle som inte tar idrottens positiva effekter i beaktning riskerar att bygga bort människors möjligheter till ett idrottsutövande.

Idrottsrörelsen med sina ca 3,2 miljoner medlemmar i 20 000 ideella föreningar och 650 000 ledare skapar tillsammans en rad värdefulla sidoeffekter som kan kallas ”idrottens samhällsnytta”, där forskning visar att idrottens samhällsnytta berör flera olika områden. Bland annat har idrotten positiva effekter på folkhälsan (både fysisk och psykisk), människors självkänsla, besöksnäring, arbetsmarknad, integration med mera. Utöver detta har också idrotten en viktig roll att spela i att bryta människors ensamhet och öka tryggheten i ett samhälle.

Vad är det då som riskerar att minska idrottens positiva effekter? Svaret på den frågan är bland annat ett bostadsbyggande där idrottsytor och idrottsanläggningar prioriteras bort.

Sverige har nästan aldrig upplevt att det byggs så många bostäder som nu och samtidigt uppger allt fler kommuner att de har bostadsbrist. Röster höjs för att förenkla och snabba på byggprocesserna. Men i iveren att bygga nya bostadsområden och förtäta i de växande städerna är det lätt att samhällsservicen får stå åt sidan och att idrottsytor prioriteras bort.

Sverige har historiskt sett haft en god tillgång till idrottsanläggningar och idrottsmiljöer, vilket har möjliggjort den breda och framgångsrika idrottsrörelsen. På 2000-talet har befolkningsökningen skjutit i höjden och byggandet av idrottsytor har inte hängt med i samma takt. Den starka urbaniseringen har gjort att bristen på idrottsytor är särskilt stor i de växande städerna.

De allt mer täta städerna behöver utvecklas med hållbarhet i fokus och idrottsytor bidrar i allra högsta grad till att göra staden mer hållbar. De bidrar till en mer levande, hälsosam, attraktiv och trygg närmiljö. Är det dessutom gång- eller cykelavstånd till idrottsanläggningen bidrar den ytterligare till en hållbar stad. Idrottsytor har även i många fall en positiv effekt på miljön, när det kommer till bevarande av natur- och kulturvärden, samt skapande och bevarande av grönytor, särskilt i tätortsnära områden. Idrottsytorna fungerar ofta som en mötesplats och en samlingspunkt i samhället. I takt med att städerna växer så ökar behovet av mötesplatser och då blir idrottsytor än mer viktiga. Exempelvis så byggs nu det helt nya bostadsområdet Gäddeholm i Västerås för 15 000 boende utan att en enda idrottsyta finns med i planeringen.

Enligt en undersökning från Riksidrottsförbundet från 2018 är det endast 45 procent som har gjort en analys av tillgången av idrottsanläggningar och idrottsmiljöer och bara 33 procent har en långsiktig utvecklingsplan för idrottsanläggningar och idrottsmiljöer.

I plan- och bygglagen (PBL) 2 kap. §7 står det idag följande: ”Vid planläggning enligt denna lag ska hänsyn tas till behovet av att det inom eller i nära anslutning till områden med sammanhållen bebyggelse finns [...] 4. lämpliga platser för lek, motion och annan utevistelse.” Men i Boverkets vägledningar tas ofta begreppet motion bort och istället blir fokus på lek och utevistelse främst kopplat till skolor och förskolors utemiljöer. Då Boverket skriver om motion istället för idrott så tolkar kommunerna det oftast i termer av gång- och cykelvägar. Idrotten saknas mer eller mindre helt i Boverkets vägledningar till kommunerna.

Boverket behöver därför få i uppdrag att ta fram en vägledning till kommunerna kring hur de ska arbeta med att få in idrottsytor för såväl organiserad som spontan idrott i sina planprogram. Uppdraget bör ske i nära samarbete med SKL, Riksidrottsförbundet och eventuella andra intressenter.

Anna Wallentheim (S)